

ПВНЗ «КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ЗА МАТЕРІАЛАМИ
XXII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
імені засновника Київського медичного університету
Валерія Володимировича Поканевича
**СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧІВ
МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

20 березня 2024 року

м.Київ

ПОКАНЕВИЧ ВАЛЕРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ (1950-2012)

Перший президент Київського медичного університету Української асоціації народної медицини, генеральний директор Української асоціації народної медицини, кандидат медичних наук, доцент, заслужений лікар України

В.В. Поканевич стояв у витоків розбудови системи кадрового потенціалу у сфері народної і нетрадиційної медицини України. За ініціативи та участі В.В. Поканевича у 1998р. була започаткована лікарська спеціальність «лікар з народної та нетрадиційної медицини», яка була внесена до переліку лікарських посад у закладах охорони здоров'я.

У 1992р. В.В. Поканевич створив Київський медичний університет УАНМ, робота якого базувалась на необхідності впровадження найбільш ефективних, науково обґрунтованих методів і засобів народної та нетрадиційної медицини до комплексної терапії захворювань у системі медичних закладів України.

Невичерпний потік енергії, творча наснага, ерудиція, талант, цілеспрямованість та науковий спадок Валерія Володимировича надовго слугуватимуть медичній спільноті та народу України.

ПВНЗ "КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ"

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

XXII МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
імені засновника Київського медичного університету
Валерія Володимировича Поканевича

СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧІВ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

20 березня 2024 рік

Київ - 2024

УДК: 331.102.344

Збірник наукових праць за матеріалами XXII Міжнародної наукової конференції *імені засновника Київського медичного університету Валерія Володимировича Поканевича* «Стратегії розвитку особистості здобувачів медичної освіти», м. Київ, 2024. 140 с.

Редакційна колегія:

Поканевич О.В. Президент ПВНЗ «Київський медичний університет», магістр наук з міжнародного законодавства у сфері охорони здоров'я та менеджменту (стипендіат уряду США), магістр з динаміки в охороні здоров'я та соціального забезпечення (стипендіат уряду ЄС), магістр державного управління в сфері охорони здоров'я (Україна)

Івнев Б.Б. Ректор ПВНЗ «Київський медичний університет», доктор медичних наук, професор, академік Академії наук вищої освіти України, член президії Академії наук вищої освіти України

Бобрик В. І. Віцепрезидент ПВНЗ «Київський медичний університет», доктор юридичних наук, професор

П'яницький Ю. С. Проректор з наукової роботи ПВНЗ «Київський медичний університет», доктор медичних наук, доцент

Мегедь В. П. Проректор з науково-педагогічної, лікувальної, виховної роботи та міжнародних зв'язків

ПВНЗ «Київський медичний університет», заслужений працівник охорони здоров'я України, доктор медичних наук, професор

Кірик Т.В. Завідувач кафедри української та латинської мов ПВНЗ «Київський медичний університет», кандидат педагогічних наук, доцент

Корсак К.В. професор кафедри української та латинської мов ПВНЗ «Київський медичний університет», доктор філософських наук, професор

Краснов В. В. Завідувач кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика МОЗ України, доктор медичних наук, професор

Васильєва І.В. Завідувач кафедри філософії, біоетики та історії медицини Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, доктор філософських наук, професор

Уваркіна О.В. Завідувач Спеціальної кафедри №4 Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». доктор філософських наук, професор

Організатором XXII Міжнародної наукової конференції імені засновника Київського медичного університету Валерія Володимировича Поканевича «Стратегії розвитку особистості здобувачів медичної освіти» є ПВНЗ «Київський Медичний Університет»

Організаційний комітет конференції:

Голова організаційного комітету:

Олександр ПОКАНЕВИЧ

Президент ПВНЗ «Київський медичний університет»

Заступники голови організаційного комітету:

Борис ІВНЕВ

Ректор ПВНЗ «Київський медичний університет»

Юрій П'ЯНИЦЬКИЙ

Проректор з наукової роботи

Тамара КІРИК

Завідувач кафедри української та латинської мов

Члени організаційного комітету:

Володимир БОБРИК

Віцепрезидент ПВНЗ «Київський медичний університет»

Ксенія БИКОВА

Віцепрезидент ПВНЗ «Київський медичний університет»

Володимир МЕГЕДЬ

Проректор з науково-педагогічної, лікувальної, виховної роботи та міжнародних зв'язків ПВНЗ «Київський медичний університет»

Лариса МАКОВЕЄВА

Директор фінансовий ПВНЗ «Київський медичний університет»

Микола ГРИШКОВ

Директор директорату з питань освіти ПВНЗ «Київський медичний університет»

Олег БАЗІЧЕВ

Начальник відділу кадрів ПВНЗ «Київський медичний університет»

Леся ЗАКРУТЬКО

Начальник відділу науки, аспірантури та докторантури ПВНЗ «Київський медичний університет»

Наталія КОРОТЕНКО

Менеджер ПВНЗ «Київський медичний університет»

Олександр ПЕТРУНЬОК

Начальник відділу інформаційних технологій ПВНЗ «Київський медичний університет»

Оксана ДВІРСЬКА

Завідувач відділу інтернатури ПВНЗ «Київський медичний університет»

Катерина АНЗІНА

В.о. декана фармацевтичного факультету ПВНЗ «Київський медичний університет»

Костянтин КАЧАН

Декан медичного факультету ПВНЗ «Київський медичний університет»

Таміла ПОЛЕСОВА

Декан стоматологічного факультету ПВНЗ «Київський медичний університет»

Ірина ТИМЧЕНКО

Завідувач кафедри філософії Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (за згодою)

Ірина ВАСИЛЬЄВА

Володимир КРАСНОВ	Завідувач кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права, Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика (за згодою)
Олена УВАРКІНА	Завідувач Спеціальної кафедри №4 Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (за згодою)
Костянтин КОРСАК	Професор кафедри української та латинської мов ПВНЗ «Київський медичний університет»
Тетяна ЛУЩЕНКО	Старший викладач кафедри української та латинської мов ПВНЗ «Київський медичний університет»
Ольга ЛЯЛІНА	Старший викладач кафедри української та латинської мов ПВНЗ «Київський медичний університет»
Наталія ФЛЕГОНТОВА	Доцент кафедри української та латинської мов ПВНЗ «Київський медичний університет»
Ярослав КОВАЛЬ	Голова наукової спілки ПВНЗ «Київський медичний університет»

Матеріали тез викладено згідно оригіналу поданих робіт, відповідальність за їх зміст несуть автори.

ЗМІСТ

Поканевич О.В. Вітання учасникам XXII Міжнародної наукової конференції імені засновника Київського медичного університету Валерія Володимировича Поканевича «Стратегії розвитку особистості здобувачів медичної освіти»	6
Івнев Б.Б. Вітання-звернення до учасників XXII Міжнародної наукової конференції імені засновника Київського медичного університету Валерія Володимировича Поканевича «Стратегії розвитку особистості здобувачів медичної освіти»	7
Меґеда В.П. Вітання-звернення до учасників XXII Міжнародної наукової конференції імені засновника Київського медичного університету Валерія Володимировича Поканевича «Стратегії розвитку особистості здобувачів медичної освіти»	8
П'ятицький Ю.С. Вітання-звернення до учасників XXII Міжнародної наукової конференції імені засновника Київського медичного університету Валерія Володимировича Поканевича «Стратегії розвитку особистості здобувачів медичної освіти»	9
Kornienko O.O., Onishchenko T.E., Salionov V.O. Peculiarities of training of higher medical education students in a distance format in the conditions of war	10
Onishchenko T.E., Riabokon O.V., Kornienko O.O. The use of information and distance technologies in the continuing education of teachers	11
Бобрик В.І., Івнев Б.Б., П'ятицький Ю.С., Закрутько Л.І. Основні результати наукової роботи ПВНЗ «Київський медичний університет» у 2022-2023 роках	12
Віщок А. Особливості викладання «української мови як іноземної» в медичному закладі вищої освіти під час повномасштабної війни	17
Вячеславова О.А. Риторика в освіті майбутніх лікарів: деякі міркування щодо впровадження вибіркового курсу	18
Гвоздецька Г., Жукуляк О., Бульбук О., Глов'як В., Дуб Н. Основні напрями удосконалення практичної підготовки із дисциплін акушерсько-педіатричного циклу	19
Дейнега В.А. Ноосвіта як неминуче майбутнє студентів медичних спеціальностей	21
Дишкант М.В., Задорожний М.С., Зіва В.П. Мотивація. Формування відповідального ставлення студентів вищих медичних навчальних закладів до цінностей оздоровчої діяльності	23
Закрутько А.О. Старенький В.П. Вивчення залежності між важкістю ураження паренхіми легень при COVID-19 та показниками D-димеру. Досвід наукової роботи аспірантки третього року навчання	24
Сна М. С. Особливості структурних змін в гені р53 у хворих раком шлунка	24
Кирик Т.В., Корсак К.В., Уваркіна О.В., Полесова Т.Р., Тимченко І. М., Качан К.Є. Науково-освітні здобутки Київського клубу «Антикопалас» як українського дослідження Римського клубу та їх роль у вихованні студентів	26
Колійно Ю.І. Особливості проведення занять з медичної біології в умовах воєнного стану	28
Копчак О.О., Одінуцова Т.А. Досвід впровадження віртуального пацієнта в навчальний процес на кафедрі неврології, психіатрії та фізичної реабілітації	29
Корнієнко О.В. Комплексний підхід підготовки лікарів різних національностей на прикладі психодіагностичного супроводу та підтримки	30
Корсак К.В. Поради молоді з авторського досвіду поширення різноманітних новоїдфриттів у сфері Sciences&Arts, необхідних для національної самосвідомості	31
Корсак К.В., Корсак Ю.К., Бикова К.С., Луценко Т.Л., Ляліна О.О., Л.М. Ляшенко, А.К. Похресник, Рихлік Л.П., Флегонтова Н.М. Надання студентам номінацій про світові тренди в науково-освітній сфері для стимуляції їх фахової творчості	35
Корсак К.В., Білозьоров В.О., Луценко Т.Л., Рибалко Г.М., Рихлік Л.П., Флегонтова Н.М. Глобальна футурологія про роль трьох сучасних меганооревольцій в прогресі України і діяльності вищої школи	38
Корсак К.В., Кирик Т.В., Бикова К.С., Вихор В.Г., Ляліна О.О., Рихлік Л.П., Павловський Є.А. Про формування у студентів патріотичної сміливості та гордості за досягнення пращурів на основі фактів з Prehistory-XXI	40
Костерева Н.В. Особливості формування комунікативної компетентності майбутніх сестер/братів медичних на сучасному етапі	43
Котко Д.М., Гончарук Н.Л. Оцінка впливу професійної прикладної фізичної підготовки в розвитку особистості здобувачів медичної освіти	45
Котко Д.М., Гончарук Н.Л., Шматова О.О. Здоровий спосіб життя людьми, як фактор, спрямований на формування особистості, профілактику хвороб, зміцнення здоров'я та довголіття	46
Котко Д.М., Гончарук Н.Л., Шевцов С.М. Зміни в організмі людини під впливом деяких подразників	48
Куліченко А. К., Чупін С. В. Гейміфікація як інновація в медичній освіті	49
Лесний В.В., Лєсна А. С. Симуляційне навчання – провідний вектор сучасної медичної освіти	51
Марушко Ю.В., Бойко Н.С., Чабанович О.В., Шеф Г.Г. Елементи невербальної комунікації в навчальному процесі на кафедрі педіатрії	51
Михайлюк М. І. Медична освіта Ірландії	53
Оніщенко Т.Є., Рябоконь О.О., Корнієнко О.О. Використання дистанційно – інформаційних технологій в освітньому процесі медичних навчальних закладів	54
Оніщенко Т.Є., Рябоконь О.В., Корнієнко О.О., Білокобила С.О. Принципи організації моніторингу якості освіти у запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті	55
Пацера М.В. Особливості використання медіадидактики у вищій медичній освіті	57
Підкова В.Я., Пащенко І.В. Ноосвіта в медицині: зв'язок між розумом і здоров'ям	57
Пилипенко С.П. Гуманітаризація як необхідна складова системи вищої медичної і фармацевтичної освіти в Україні	59
Поляков О.А., Томарецька О.С., Коваленко С.О., Абдулаєва З.А. Перспективи онлайн моніторингу здоров'я студентів, працівників молодого та середнього віку за допомогою «Паспорту здоров'я людини»	60
Пустолякова Л.М. Використання професійно-прикладної фізичної підготовки на заняттях з фізичного виховання зі студентами вищих медичних навчальних закладів	61
П'ятицький Ю.С., Закрутько Л.І. Контроль формування та виконання індивідуальних навчальних планів аспірантами як засіб поліпшення якості їх підготовки у ПВНЗ «Київський медичний університет»	63
Радомський О.А., Ковальчук Н.В., Радомська Н.Ю. Експериментальне дослідження васкуляризації та життєздатності пересаджених клаптів на венозній судинній нічці	64
Рудковський Є.В., Пащенко І.В. Використання шкали GMFCS для відстеження динаміки реабілітації у дітей з дитячим церебральним паралічем	65
Рябоконь О.В., Корнієнко О.О., Калашник К.В., Оніщенко Т.Є. Сучасні інструменти формування клінічного мислення в умовах дистанційного навчання	66
Сараднова Л. Використання кейс-методу на заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням у вищих навчальних закладах	67
Сараднова Л. Інноваційне навчання професійного іншомовного спілкування студентів нефілологічних спеціальностей	68
Синенко О.А., Штомпель В.Ю., Третяк Н.Г. Психологія і типологія особистості здобувача освіти	70
Солнян О.В. Важливість симуляційного навчання з пропедевтичної педіатрії в умовах військового стану	71
Слободяник Г.І. Роль першого директора Дитячого оздоровчо-екологічного центра Оболонського району міста Києва Герасімової А.С. у створенні унікального інноваційного центра навчання дітей в Україні (1994-2021 рр)	72
Слободяник Г.І. Подвиги українських військових медиків в ході антитерористичної операції та операції об'єднаних сил на Сході України	76
Слободяник Г.І. Надання домедичної допомоги в секторі обстрілу в умовах бойових дій	77
Слободяник Г.І. Етапи надання медичної допомоги пораненим військовослужбовцям ЗСУ на полі бою	78
Солейко О.В., Черних М.О. Можливості використання онлайн-платформ PreExam та AMBOSS на практичних заняттях циклу «Невідкладні стани у внутрішній медицині»	81
Такташов Г.С., Грона Н.В., Ківа О.І., Жарка А.Ю., Волошин Я.В., Грона К.В. Використання навчальних онлайн платформ та інтерактивних віртуальних тренажерів при викладанні дисципліни внутрішня медицина у студентів 4-5 курсів медичних факультетів	85
Теленгатор О.Я. Мотивація	86

Теленгатор О.Я. Загальна теорія інтелекту	88
Теленгатор О.Я. Теорія хаосу та мозок	89
Теленгатор О.Я. Про одну перспективну теорію «Єдина теорія мозку» Карла Фрістона	91
Теленгатор О.Я. Загальна теорія систем та когнітивні функції	92
Теленгатор О.Я. Фізика та мозок	94
Теленгатор О.Я. Головний мозок чоловіка та жінки	96
Теленгатор О.Я. Клініко-соціальні особливості у хворих, які перенесли легку закриту черепно-мозкову травму	97
Теленгатор О.Я. Когнітивні порушення у хворих з дисциркуляторною енцефалопатією, які перенесли легку закриту черепно-мозкову травму	98
Теленгатор О.Я. Можливі інтегративні механізми когнітивних функцій людини	99
Уваркіна О.В., Волошина Н.М., Гангал А.В., Синицина Н.Г., Софієнко І.І. Ліберосвіта лікаря: проблеми та інтенції	100
Філатенко І. Місце міжкультурної толерантності в процесі міжкультурного діалогу	101
Шевченко С.П., Шевченко О.В. Законодавчі колізії реформування системи освіти в Україні	102
Шевченко Т.А., Кизима Н.В., Злобинець А.С., Гриневич І.В., Стародубець Ю.Г. Досвід використання навчальних онлайн-платформ на кафедрі педіатрії	103
Юрченко О.В. Використання курсу English for Career Development (на платформі Prometheus) на заняттях іноземної мови	104
Зеленцова Світлана Миколаївна – к.екоп.н., доцент, доцент кафедри громадського здоров'я та мікробіології	
ПВНЗ «Київський медичний університет» Басва Олена Вікторівна – д.біол.н., професор, завідувач кафедри громадського здоров'я та мікробіології Кривенко Євгеній Миколайович – к.мед.н., доцент кафедри громадського здоров'я та мікробіології	
Коваленко Ольга Олександрівна – к.н.держ.упр., доцент кафедри громадського здоров'я та мікробіології. Використання онлайн-платформ та діджитал-технологій при підготовці майбутніх лікарів з навчальних дисциплін кафедри громадського здоров'я та мікробіології Пвнз «Київський медичний університет».	105
Володимир Шпортько, кандидат педагогічних наук професор кафедри загальної медичної дисципліни (з курсом фізичної підготовки) Української військово-медичної академії. Формування національних і загальнолюдських цінностей в системі підготовки майбутніх військових лікарів.	107
Сушко Б.С., к.б.н., доцент кафедри фізіології, мед. біолог. та біолог. Фізика ПВНЗ «Київський медичний університет»	
Сук Л.Е., ст. викладач кафедри фізіології, мед. біолог. та біолог. Фізика ПВНЗ «Київський медичний університет»	
Використання методичних підходів у засвоєнні студентами-медиками основ поліорганізації.	110
Корчемний Іван Олександрович, аспірант кафедри фармакології та фармакотерапії, ПВНЗ «Київський Медичний Університет». Огляд методів лікування андрогенної алопеції у чоловіків та жінок: аналіз сучасних підходів та перспективи розвитку	112
Дорошенко Світлана Іванівна ПВНЗ «Київський медичний університет» доктор медичних наук, професор завідувач кафедри ортопедичної стоматології і ортодонтії В'юн Ганна Ігорівна кандидат медичних наук ПВНЗ «Київський медичний університет» доцент кафедри ортопедичної стоматології і ортодонтії. Онлайн-платформи та віртуальні тренажери для навчання лікарів-стоматологів: огляд та шляхи імплементації	113
Краснов В.В. Національний медичний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика Роль медичної освіти у післявоєнному відновленні сфери охорони здоров'я України	114
Мулярь Галина Володимирівна доктор юридичних наук, професор Державний університет інфраструктури та технологій професор кафедри правосуддя Крахмальов Павло Сергійович Академія праці, соціальних відносин і туризму кафедра конституційного, адміністративного та фінансового права Деякі аспекти правових відносин у приватній медичній практиці	118
Шеремет Ю.С., Краснов В.В., Юрковська Л.Г. Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика. Можливості використання онлайн-курсів та платформ у навчанні клінічних психологів	120
Юрковська Л.Г. Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика. Стратегії розвитку правових компетентностей працівників сфери охорони здоров'я	121
Ковальчук Н.В., Радомська Н.Ю., Леоненко І.М. Досвід використання 3D віртуальної анатомічної програми Organon Anatomy та навчальних онлайн-платформ у викладанні анатомії людини.	122
Калінін І.М., викладач ПВНЗ «Київський медичний університет». Метеорологія в навчанні гімназистів кінця XIX – початку XX ст..	123
Коновалова О.Ю. ¹ , Омельковець Т.С. ¹ , Каліста М.С. ^{1,2} Досвід та особливості викладання освітнього компоненту «фармацевтична ботаніка» в умовах війни	125
Коновалова О.Ю., Яшук Б.О., Гуртовенко І.О. Роль та місце освітнього компонента «косметична хімія» у підготовці магістрів фармації	126
Аспірантські дослідження	
Береговий О.О., Копчак О.В. Експериментальне дослідження впливу мукогінгівального гелю на зміну показників антиоксидантної системи в тканинах пародонту. досвід виконання наукової роботи аспіранта 1 року навчання	127
Дьомін Є.М. «Філософія медичної освіти» як концепт вищої школи	128
Шевченко С.П. Рослинні препарати в лікуванні контактних дерматитів	130
Корчемний Іван Олександрович, аспірант кафедри фармакології та фармакотерапії, ПВНЗ «Київський Медичний Університет»	
Загальні відомості. "Огляд методів лікування андрогенної алопеції у чоловіків та жінок: аналіз сучасних підходів та перспективи розвитку"	133
Студентські дослідження	
Raja Zahid Hussain Significance of non-verbal communication across different cultures and in medical profession	134
Дячук А.О. Традиції і сучасність у творчості О. П. Царика: Його спадщина	135
Старкова В. Д., Гордієнко В. В., Свирид А. С. Особливості отримання медичної освіти у Харківському національному медичному університеті під час війни	136
Шаповал С.В. Видатні особистості: «Шевченкіана» Тетяни Лебединської	137
Шевчук І.К., Мохаммад С. Japanese Sign Language	138

кредити (90 год.) «Організаційно-правові засади професійної діяльності психолога», яка містить тематику щодо законодавства про охорону здоров'я [4].

Однак важливо, не покладаючись на розмаїття магістерських програм підготовки психологів у різних ЗВО нашої країни, передбачити належні компоненти правової підготовки клінічних психологів в освітніх програмах циклів спеціалізації. На жаль, на даний час огляд декількох розроблених програм циклів спеціалізації з клінічної психології, представлених на сайтах вітчизняних ЗВО, показав, що питанням правової підготовки розробники програм приділили або побіжну увагу, або не приділили зовсім [5, 6]. Становище, коли завдання з формування правових компетентностей професіоналів галузі охорони здоров'я певною мірою випадають з поля зору розробників освітніх програм, варто визнати найгіршою з усіх можливих стратегій, оскільки переносить зону відповідальності за розвиток власної правової культури виключно на самих професіоналів галузі охорони здоров'я, а ключовим фактором стає їх сумлінність, самоорганізованість та активність у пошуках заходів БПР, підвищення кваліфікації правового спрямування. На жаль, мотивація до розвитку власної правової культури у таких випадках може бути зумовлена правовими помилками у практиці професійної діяльності, скаргами пацієнтів та, як наслідок, фактами притягнення до юридичної відповідальності.

Вважаємо, що для системи освіти галузі охорони здоров'я цілком можливим та переважним є шлях перспективної профілактики ризиків юридичної відповідальності за рахунок розвитку правових компетентностей здобувачів освіти, аніж ретроспективне реагування на правові ризики, які деструктивно втілюються в практиці охорони здоров'я.

Висновки. Стратегії розвитку правових компетентностей працівників сфери охорони здоров'я характеризуються на даному етапі розвитку освіти в галузі охорони здоров'я суттєвою різноманітністю та неоднорідністю. Обираючи можливості впорядкування та вдосконалення даних стратегій варто, передусім, керуватися завданням із недопущення прогалин між законодавчими кваліфікаційними вимогами до відповідних категорій спеціалістів та освітніми компонентами відповідних програм підготовки таких професіоналів на етапах додипломного, післядипломного навчання та у системі БПР / підвищення кваліфікації.

Список використаних джерел:

1. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78. «Охорона здоров'я» : наказ МОЗ України від 29 березня 2002 р. № 117 (зі змінами та доповненнями згідно з наказом МОЗ України від 25.01.2023 № 138). Офіційний портал Верховної ради України : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va117282-02#n2257>
2. Про затвердження примірних програм підготовки в інтернатурі за спеціальностями «Акушерство та гінекологія», «Внутрішні хвороби», «Дитяча хірургія», «Епідеміологія», «Неврологія», «Офтальмологія», «Ортопедія і травматологія», «Педіатрія», «Психіатрія», «Хірургія», «Стоматологія», «Медична психологія», «Медицина невідкладних станів», «Інфекційні хвороби» : наказ МОЗ України від 14 липня 2022 р. № 1219. Офіційний портал Верховної ради України : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1219282-22#Text>
3. Про затвердження примірних програм підготовки в інтернатурі за спеціальностями «Лабораторна діагностика, вірусологія, мікробіологія» та «Фармація» : наказ МОЗ України від 31 березня 2022 року № 556. Офіційний портал Верховної ради України : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0556282-22#n113>
4. Освітньо-професійна програма «Клінічна психологія та психологічна допомога» підготовки здобувачів на другому (магістерському) рівні. Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика : веб-сайт. URL: <https://www.nuozu.edu.ua/zagruzka3/opppsihologiya053.pdf>
5. Клінічна психологія. Міжрегіональна академія управління персоналом : веб-сайт. URL: <https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/institut/adult-education/klinichna-psihologiya.html>
6. Сертифікатна програма «Клінічна психологія» в ТНМУ. Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського : веб-сайт. URL: <https://www.tdmu.edu.ua/blog/2023/10/26/sertifikatna-programa-klinichna-psihologiya-v-tnmu/>

Ковальчук Н.В., Радомська Н.Ю., Леоненко І.М.

Досвід використання 3D віртуальної анатомічної програми Organon Anatomy та навчальних онлайн-платформ у викладанні анатомії людини.

Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій в усіх сферах нашого життя, особливо в умовах пандемії і війни, змушує змінювати і освітній процес підготовки майбутніх лікарів. Сучасний освітній простір вже важко уявити без залучення простору інформаційного. Особливо це стосується анатомії людини, яка є фундаментальною дисципліною підготовки студентів за освітніми програмами у сфері охорони здоров'я. Вивчення дисципліни «Анатомія людини» пов'язано не тільки з низкою чинників, які ускладнюють засвоєння навчального матеріалу, зокрема: великий обсяг інформації, необхідність засвоювати значний перелік термінології українською мовою та латиною, але і вимог від студента не тільки відтворювати відомості про анатомічні утворення та їх системи, особливості будови й розвитку, а й синтезувати на основі цих знань рішення у клінічних ситуаціях. За цих умов роль викладача в організації освітнього процесу з дисципліни, зокрема на практичних заняттях, є надзвичайно високою. Значною ж допомогою у вивченні дисципліни стають останні 3D віртуальні програми.. Це професійні ліцензії 3D Organon Anatomy, які ми використовуємо при проведенні аудиторних практичних занять на нашій кафедрі. Використання програми сприяє вивченню складної дисципліни, візуалізує анатомію людини, підвищує мотивацію та ефективність сприймання матеріалу, покращує формування просторової уяви про будову тіла людини.

3D Organon Anatomy розгортає 3D-моделі високої якості зображення, які охоплюють всі аспекти людського тіла. Ми маємо можливість бачити окремі системи органів, або у комплексі (Слайд 1, 2). Можемо поєднувати, наприклад, скелетну систему з м'язовою, м'язову – із серцево-судинною. Можемо бачити окремі судини, нерви. (Слайд 3-4).

Вельми цікавою є змога продемонструвати можливості рухів в окремих суглобах, а також, які саме м'язи приймають участь в їх виконанні, взаємодію між кістками та м'язами, м'язами та судинами і нервами тощо. Формат 3D дозволяє оглянути з різних боків структуру будь-якого органу, подивитися структурно-функціональні одиниці паренхіматозних органів на мікроскопічному рівні. Технологія демонструє будову топографічних регіонів людського тіла на відео трупного матеріалу, демонструє відмінності жіночого і чоловічого організмів. Добре видно анатомічні структури, які розташовані на різних ділянках тіла людини: голові, шиї, тулубі, верхніх та нижніх кінцівках тощо. Програма дозволяє здобувачам освіти збільшувати, зменшувати, обертати, пересувати у просторі анатомічні структури з їх поглибленим вивченням.

3D Organon Anatomy розширює та урізноманітнює наші можливості викладання анатомії, допомагає кожному студенту візуалізувати та досліджувати анатомію. Використання 3D Organon Anatomy – це крок у найсучасніший світ технологій, що значно розширює можливості освітнього процесу вивчення анатомії людини.

Серед інноваційних технологій, на основі яких у ВНЗ повинно створюватися нове навчальне середовище, де студенти можуть отримати доступ до інформації, а навчальний процес стає більш привабливим, демократичним, комфортним і стимулюватиме студентів до самоосвіти та навчання протягом усього життя у будь-який час та в будь-якому місці, особливо в умовах сьогодення, є технології електронного (дистанційного, мобільного) навчання. Київський медичний університет може похвалитися наявністю унікальних цифрових ресурсів, наприклад, власної онлайн-платформи rExam до підготовки до ліцензійних іспитів, а також використання відеозустрічей в гуглласах за допомогою Meet.

Напередодні проведення практичних занять з анатомії людини на нашій кафедрі (як online, так і в offline форматах) студентам надається повний текстовий матеріал по темі, що вивчається; з використанням електронних підручників та атласів для підготовки до заняття. Студенти працюють самостійно в своїх особистих зошитах-практикумах, де вже надані основні питання по темі заняття та малюнки; відповідають на питання, підписують анатомічні структури з використанням латинської анатомічної термінології. В день проведення заняття матеріал надається в вигляді основних тез теми. На початку заняття проводиться контроль початкового рівня знань студентів, обговорення допущених помилок студентів під час опитування та узагальнення теми заняття. Наприкінці заняття виконуються тести на платформі Prexam, де завантажені ситуаційні завдання по темі. Загальна оцінка студента по темі практичного заняття складається з усного опитування, виконаної самостійної роботи та результату тестування. Такий підхід дозволяє більш об'єктивно оцінити рівень засвоєння учебного матеріалу кожним студентом, підсилити навчальну мотивацію та активність студентів.

Список літератури

- 1/ K. T. Challa K. T. Modern techniques of teaching and learning in medical education: a descriptive literature review [version 1] / K. T. Challa, A. Sayed, Y. Acharya // MedEdPublish. – 2021. – Vol. 10. - P.c18-22.
2. Rich M. From dot.com to pandemic: Reactions on how universities respond / M. Rich // Advances in Online Education: A Peer-Reviewed Journal. – 2022. – Vol. 1. – P.16–25
3. Surxonidinovna E. G. Improving The Effective Use Of Interactive Software For Biology Education / E. G. Surxonidinovna, R. K. Madrimovich, A. M. Nematovna // European Journal of Molecular & Clinical Medicine. – 2020. – Vol. 7 (1). – P. 3594–3601.
4. Мізь А.В., Герасимюк І.Є., Ремінецький Б.Я. Поєднання цифрових та класичних методів при викладанні анатомії людини у медичному закладі вищої освіти/Медична освіта. - 2023, №2. -С.97-102.

**Калінін І.М., викладач
ПВНЗ «Київський медичний університет»**

МЕТЕОРОЛОГІЯ В НАВЧАННІ ГІМНАЗИСТІВ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТ..

В Україні в кінці ХІХ – початку ХХ ст.. освітній процес в чоловічих державних та приватних гімназіях будувався відповідно до загальних принципів, сформульованих в урядових документах, циркулярах і постановах. Початок ХХ ст. в Україні ознаменувався великими зрушеннями в соціально-економічній та культурній сферах. Саме в цей час новий поштовх свого розвитку отримала екскурсійна справа. Учнівські екскурсії, як складова літніх канікул були введені циркуляром від 2 серпня 1900 р. №20185, міністром народної освіти про використання канікулярних днів для проведення екскурсій. Він скасовував практичні, обов'язкові, канікулярні роботи, які були поширені з 1873 р. У 1916 р. екскурсії були обов'язково введені у навчальні плани гімназій [1, с.35]. Новий екскурсійний напрям, повинен був стати одним з методів шкільного навчання та виконувати конкретні освітні задачі [2, с.116]. Навчання учнів дедалі все більш стало доносити такі різноплановим. Гімназисти спочатку відвідували та знайомилися з роботою метеорологічних станцій, а пізніше стали навіть допомагати в замірах.

Метеорологія – це наука, яка вивчає будову і властивості земної атмосфери, фізичні процеси та явища, що відбуваються в ній. Основне завдання метеорологів – це спостереження за погодою. Ці спостереження ведуться на метеорологічних станціях і чим буде більше цих станцій, тим точнішими будуть оцінки і узагальнення. Метеорологічна станція – це установка, де цілодобово ведуться регулярні спостереження за станом атмосфери і атмосферними процесами [4, с.87].

Початок метеорології в Україні почався в часи, коли Україна входила в склад Російської імперії, з 1 квітня 1849 р. – в Петербурзі була заснована «Головна Фізична Обсерваторія». Вона почала створювати мережу метеорологічних станцій. Підготовлених фахівців не було, то вирішили звернутися за допомогою до Міністерства Народної Освіти стосовно залучення викладачів (як правило фізиків та природознавців) гімназій для створення метеостанцій і надалі систематичного збору необхідної інформації, тому перша метеостанція була створена при Ніжинській гімназії (16 жовтня 1882 р.) [4, с.88].